

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Derksen - Zondervan, Mariska

Kenmerk

Z.24.431560 / D.24.1786003

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Perspectiefnota 2024

Voorgesteld besluit

1. De Perspectiefnota 2024 vast te stellen
2. De onderzoeksrichtingen voor het vervolgtraject Duurzaam Gezond en Financieel Perspectief conform de bijlage vast te stellen
3. Kennis te nemen van de uitkomsten van de deelopdracht 'investeringen tweede fase' (DGFP)

Inleiding

Jaarlijks wordt door u de perspectiefnota vastgesteld, als uitgangspunt van de nieuwe begroting, inclusief het meerjarenperspectief. Afgelopen jaar was dit in de vorm van een Meerjarenplanning, nu doen we het weer in de vorm van een Perspectiefnota. Na vaststelling van de Perspectiefnota 2024, wordt de begroting voor het komende jaar (2025) opgesteld. Het doel van de Perspectiefnota 2024 is om voor het jaar 2025 een structureel sluitende begroting te presenteren. We zien voor het ravijnjaar 2026 en de jaren daarna dat het structurele begrotingsresultaat zwaar negatief is. In de Perspectiefnota 2024 zijn een aantal ombuigingen opgenomen op basis van het project Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief (DGFP). In het komende jaar zullen de overige deelprojecten uitgewerkt worden, zodat bij de Perspectiefnota 2025 voorstellen gedaan kunnen worden om een meerjarig structureel sluitende begroting te presenteren. In april en mei van dit jaar bent u via twee brieven geïnformeerd over het plan van aanpak en de voortgang van het project. In de Perspectiefnota 2024 zijn alleen de onontkoombare en onuitstelbare (inclusief wettelijke taken) mutaties meegenomen, naast een aantal incidentele wensen vanuit het college. Er zijn meer aanvragen gedaan, die niet zijn meegenomen in de Perspectiefnota 2024, maar wel zijn opgenomen in de bijlage bij de Perspectiefnota 2024. Daarmee zijn door het college al keuzes gemaakt om ervoor te zorgen dat de begroting 2025 tot op heden een structureel sluitend resultaat weergeeft. In de Perspectiefnota 2024 zijn een aantal deelprojecten (deels) financieel verwerkt, zoals de uitwerking van het deelproject investeringen (2e fase), de indexatie en de SPUK's. Tevens wordt u een voorstel gedaan voor de onderzoeksrichtingen voor het vervolgtraject Duurzaam Gezond en Financieel Perspectief. Dit is op basis van de eerste globale onderzoeken. Deze onderzoeksrichtingen zijn voortgekomen uit de deelopdracht Benchmark en de daaropvolgende gesprekken.

Bij het opstellen van de Perspectiefnota 2025 zullen alle deelprojecten van DGFP zijn uitgewerkt en voorzien van een voorstel. Op deze wijze kan bij de Perspectiefnota 2025 een integrale afweging worden gemaakt, die kan worden gebruikt als basis voor het opstellen van de Themabegroting 2026.

Beoogd effect

De uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025 vaststellen.

Argumenten

1.1. Op basis van deze Perspectiefnota 2024 kan de begroting 2025 worden opgesteld

In de Perspectiefnota 2024 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- doorrekening van de meerjarenbegroting 2024
 - aanvragen die onuitstelbaar een onontkoombaar (O&O) (inclusief wettelijke taken) zijn
 - een aantal incidentele overige aanvragen welke niet O&O zijn
 - uitwerking van deelproject indexatie van het project DGFP
 - uitwerking van deelproject SPUK's
 - uitwerking van deelproject investering (2e fase)
- Naast deze mutaties zullen nog de kapitaallasten en de personeelsbegroting worden geactualiseerd en worden meegenomen in de Themabegroting 2025.

1.2. Niet alle aanvragen voor de Perspectiefnota 2024 zijn financieel verwerkt in de Perspectiefnota 2024

In de Perspectiefnota 2024 zijn alle structurele en incidentele O&O aanvragen financieel verwerkt. Wel zijn hierbij keuzes gemaakt of deze uit het resultaat gedekt moesten worden of dat er een andere oplossing gezocht is. Wanneer deze aanvragen niet ten laste van het resultaat gebracht moeten worden, dan zijn deze aanvragen niet financieel meegenomen, maar opgenomen in de bijlage 'Niet verwerkte aanvragen'. In deze bijlage staat dan op welke wijze deze aanvragen gedekt worden. Tevens staan in deze bijlage de aanvragen die niet O&O zijn. Hiervoor wordt dus geen geld beschikbaar gesteld en dus ook niet uitgevoerd.

2.1. Onderzoeksrichtingen van belang voor ombuigingsvoorstellen bij de perspectiefnota 2025

De onderzoeksrichtingen in dit document zijn essentieel voor het bereiken van een duurzaam en gezond financieel perspectief voor onze gemeente. Gebaseerd op de resultaten van de benchmarkanalyse en de daaropvolgende gesprekken, bieden deze onderzoeksrichtingen een solide basis voor het ontwikkelen van concrete ombuigingsvoorstellen. Door deze richtingen nader te onderzoeken in de tweede helft van dit jaar, kunnen we weloverwogen ombuigingsmaatregelen formuleren voor de perspectiefnota 2025. Dit voorstel is in lijn met de afgesproken planning en proces. Verdere toelichting en de onderliggende analyses zijn te vinden in bijlagen 2a en 2b.

3.1. De investeringsplanning is in het kader van een duurzaam en gezond financieel perspectief opnieuw beoordeeld

Als een van deelopdrachten uit het project DGFP hebben wij de investeringen die vanaf 2025 in de investeringsplanning staan, opnieuw beoordeeld. Begin dit jaar heeft u reeds een besluit genomen over de investeringen die voor 2024 gepland stonden. In bijlage 3 lichten wij toe op welke wijze de uitkomsten uit deze deelopdracht verwerkt zijn in de Perspectiefnota 2024. Ook wordt duidelijk welke investeringskredieten als onderzoeksrichting zijn bestempeld. Bij de Perspectiefnota 2025 worden de uitkomsten van deze onderzoeksrichtingen aan u voorgelegd.

Risico's of kanttekeningen

1.1. Het gepresenteerde resultaat in de perspectiefnota 2024 zal afwijken van het resultaat in de Themabegroting 2025

Zoals is aangegeven zijn nog niet alle mutaties verwerkt in het resultaat voor de perspectiefnota 2024. Zo moeten de kapitaallasten nog worden doorgerekend, het rentepercentage nog worden bepaald op basis van de liquiditeitsbehoefte en de personeelsbegroting nog worden doorgerekend. Tevens is het jaar 2028 nu gebaseerd op 2027 en ook dit moet nog worden aangepast. Dat gebeurt allemaal bij het opstellen van de Themabegroting 2025. Hierdoor zal het resultaat afwijken van hetgeen nu gepresenteerd wordt in deze perspectiefnota 2024.

1.2. Het gepresenteerde resultaat is een wankel evenwicht.

Het nu gepresenteerde resultaat van € 1,6 miljoen voor 2025 is een momentopname en betreft een klein overschot. Wanneer blijkt dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds in de Meicirculaire lager is,

dan heeft dit direct effect op het resultaat. Zo zijn er meer omstandigheden die hier invloed op hebben. Daarom is het van belang om een materieel overschot te hebben om dit soort omstandigheden op te vangen. Daarnaast is het van belang dat er voldoende vrije ruimte in de algemene reserve is om incidentele effecten op te vangen.

1.3 Bij de Perspectiefnota 2025 volgt een integrale afweging

Ten opzichte van de begroting 2024 is het saldo vanaf jaarschijf 2026 verslechterd. Ondanks dat er in de Perspectiefnota 2024 al effecten van het project Duurzaam Gezond Financieel Perspectief zijn verwerkt volgt de integrale afweging van ombuigingsvoorstellen bij de Perspectiefnota 2025. Hiermee voorkomen wij dat er nu al ombuigingen worden geëffectueerd die later moeilijk zijn terug te draaien als bijvoorbeeld blijkt dat de compensatie vanuit het Rijk hoger uitvalt dan verwacht.

Communicatie en participatie

Financiën

De mutaties die voortvloeien uit deze Perspectiefnota 2024 worden in de begroting 2024 verwerkt. De mutaties die voortvloeien uit het actualiseren van de indexatie en de septembercirculaire 2023 verwerken wij al in de voorjaarsrapportage 2024. De impact op het begrotingssaldo en de algemene reserve is als volgt:

	Bedragen x € 1.000			
Impact structurele mutaties op het begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028*
Geraamd resultaat conform begroting 2024-2027	-996	-8.627	-11.388	-11.388
Actualisatie indexatie	0	-1.694	-2.046	-2.046
Effecten Septembercirculaire 2023	1.898	1.668	3.615	3.615
Geraamd begrotingssaldo na septembercirculaire 2023	902	-8.653	-9.819	-9.819
Raadsbesluiten tm april 2024	65	57	-140	-141
Geraamd begrotingssaldo geactualiseerd	967	-8.596	-9.959	-9.960
<u>Mutaties Perspectiefnota 2024</u>				
Structurele aanvragen O&O	-832	-2.062	-2.107	-2.099
DGFP: deelproject investeringen	50	50	70	78
DGFP: deelproject indexatie	1.696	1.189	-2.115	-2.115
DGFP: deelproject SPUK's	-245	-245	-58	-58
<i>Totaal mutaties</i>	<i>669</i>	<i>-1.068</i>	<i>-4.211</i>	<i>-4.194</i>
Geraamd saldo Perspectiefnota 2024	1.636	-9.664	-14.170	-14.154
	Bedragen x € 1.000			

Impact incidentele mutaties op de algemene reserve	2025	2026	2027	2028
Stand algemene reserve per 31-12	42.022	47.125	46.710	43.114
Raadsbesluiten tm april 2024	-5.947			
Jaarrekeningresultaat 2023 (conform voorstel)	18.200			
Geraamd saldo algemene reserve geactualiseerd	54.275	47.125	46.710	43.114
Incidentele O&O aanvragen	-1.509	-338	0	0
Incidentele overige aanvragen	-1.147	0	0	0
Geraamde stand algemene reserve	51.619	46.787	46.710	43.114
Weerstandscapaciteit (jaarrekening 2023)	13.800	13.800	13.800	13.800
Geraamde stand algemene reserve vrij beschikbaar	37.819	32.987	32.910	29.314

Bijlagen

1. Perspectiefnota 2024
- 2a. Onderzoeksrichtingen Duurzaam en Gezond Financieel Perspectief
- 2b. Uitkomsten week van het financieel perspectief
3. Deelopdracht investeringen 2e fase